



ת"פ 38802/08/20 - מדינת ישראל נגד נאור לוטרמן, בנימין בוסקילה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 38802-08-20 מדינת ישראל נ' לוטרמן ואח'

כבוד השופט ארנון איתן	בפני
המאשימה	בעניין:
נגד	
הנאשמים	
מדינת ישראל	
1. נאור לוטרמן	
2. בנימין בוסקילה	



החלטה בעניין הנאשם 2

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טעון, בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירות של החזקת סם מסוכן לצריכה עצמית לפי סעיף 7(א)+7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) תשל"ג-1973 (להלן: "**פקודת הסמים**") והחזקת סכין לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").
2. עפ"י המומאר בכתב האישום ביום 24.12.18 בסמוך לשעה 12:31 בצהריים נעצר הנאשם יחד עם נאשם 1 ע"י כוח משטרה ברחוב מצפה נבו במעלה אדומים וזאת עקב חשד, כי הוא והנאשם 1 ביצעו ניסיון התפרצות לבית מגורים ברחוב. בנסיבות אלו בוצע על גופו של הנאשם חיפוש חשוד אשר בסיועו נמצאו סכין אפורה ותכשיטים. בהמשך אותו היום בוצע חיפוש בבית הנאשם 1 בו נמצא תיק השייך לנאשם 1, ובו נמצאה יחידה אחת של סם מסוג FUB-ABM.

סקירת שירות המבחן

3. ביום 3.11.21 הוגש תסקיר שירות המבחן, אביא מתוכנו בתמציתי: בתסקיר תואר הנאשם כבן 22, רווק המתגורר בבית הוריו ועובד בחנות אופניים. הנאשם, השביעי מבין 9 ילדים וכן למשפחה חרדית, אובחן בילדותו כסובל מהפרעת קשב וריכוז אשר בגינה טופל תרופתית. הנאשם תיאר עצמו כמי שהתקשה בהשתלבות במסגרות חינוך בילדותו ובבגרותו. מצד שני, תוארה מסגרת משפחתית תומכת. הנאשם הורחק ממערכת הלימודים בחיותו בכיתה י"א, אז החל להסתובב עם נער שוליים, העמיק את השימוש בסמים והיה נתון להשפעת חבריו. הנאשם ניהל אורח חיים בלתי מתפקד וציב, ולדבריו שוחרר משירות צבאי בתאמה.
4. תואר, כי מאז חודש מאי 2019 החל הנאשם להשתלב בטיפול ביחידה להתמכרות במקום מגוריו, הוא התנהג משימוש בסמים, גיבש אורח חיים נורמטיבי והתייצב תעסוקתית. הוריו תוארו כמקור תמיכה משמעותי בשניו שעבר.

5. צוין כי לנאשם אין רקע פלילי קודם אך נפתח נגדו תיק הממתין לביור דין בגין תקיפת שוטר והפרעת שוטר. לדברי הנאשם, התיק נפתח נגדו משום ששהה במקום האירוע אך לא בשל עבירות שבוצעו.

6. בהתייחסו לעבירות בהן הואשם תיאר הנאשם, כי אלה נעברו במהלך תקופה משברית בחייו, לאחר שנפלט ממסגרות החינוך ועשה שימוש בסמים. הוא תיאר כי הסתובב עם סכין לצורך הגנה עצמית בלבד. לדבריו נטל אחריות למעשיו, החל בטיפול ביחידה להתמכרות ואכן שיקם את אורחות חייו. מבירור שנערך עם היחידה להתמכרות התקבל אישור לפיו הנאשם השתתף בטיפול למשך שנה וחצי ובה עבר הליך ארוך ומשמעותי שבמסגרתו נגמל כליל משימוש בסמים. ואכן - בדיוק סמים שנערכה לנאשם בשירות המבחן יצאה נקייה.

7. בבחינת גורמי הסיכון צוין שירות המבחן, כי ברקע לעבירות שבוצעו הקיימים חשונות הנאשם בחשיבות מערכת החינוך, אשר בה ככל הנראה חווה חוויות דחייה, אלימות וזיכור, אשר בגינם ביטל את רצונו, הפך לתלותי בפן החברתי ופיתח צורך בשייכות חברתית, אותה מצא בנוער שוליים אליו חבר. קיימים אלו, וההתמכרות שפיתח לסמים, נלקחו בחשבון בגורמי הסיכון. לעומת זאת תוארו בגורמי הסיכון ההכרה וההפנמה של בעיותיו, פנייתו לטיפול מייטיב ומשמעותי, התנתקות מלאה משימוש בסמים, התנתקות מנוער השוליים אליו חבר והתייצבות תעסוקתית מלאה. כמו כן צוינה משפחתו כגורם תמיכה משמעותי.

8. בשקלול גורמים אלו מצא שירות המבחן שגורמי הסיכון ביחס לנאשם פחתו, הוא אך נדרש להמשיך טיפול לצורך שימוש הישגו. בשים לב לאמור המליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן למשך שנה. עוד הומלצה ענישה חינוכית בדמות 200 שעות שירות לתועלת הציבור. באשר לסוגיית ההרשעה מצא שירות המבחן להמליץ על ביטול ההרשעה. בעניין זה נלקחו בחשבון של הצעיר של הנאשם בעת ביצוע העבירות, נטילת חלק בטיפול משמעותי וההפחתה בסיכון להישנות העבירות. צוין כי על אף שלא הוכחה פגיעה קונקרטית בשיקומו של הנאשם, יש להניח, כי יירגם נזק כזה בשל הסמים עתידים שיגרמו לו והליכי תיוג שיגרמו את השתלבותו הנורמטיבית.

תמצית טיוטת הצדדים

9. בטיעוניה לעונש ביקשה המאשימה להטיל על הנאשם עונש של 200 שעות של"צ וכן להרשיעו בדין. המאשימה טענה כי עבירות החזקת הסכין דווקא מחוץ לבית הנאשם הינן בעלות משמעות רבה, שכן קיים בה פוטנציאל של זיק משמעותי לציבור, שכן אף טעות, ולו הקטנה, יכולה להוביל לתוצאה קטלנית. צוין, כי בפסיקה נהוג להטיל אף עונשי מאסר בגין עבירה זו.

10. באשר להמלצה לביטול הרשעה ציינה המאשימה, כי לא מתקיימים המבחנים שנקבעו בהלכת כתב לביטולה. לא הוכח שייגרם לנאשם נזק קונקרטי מהרשעתו בדין. בנוסף, לשילוב עבירת הסם עם עבירת החזקת סכין השלכות על חומרת העבירה.

11. במענה לטיעוני המאשימה ציינה ההגנה, כי יש לבחון את הסיכון הנובע מהעבירות בראי אינדיבידואלי. נטען, כי ישנם מקרים רבים בהם חרגו בתי משפט ממתחם העונש בגין עבירות של החזקת סכין. בעניין זה נטען כי גיל הנאשם, הקרוב ל-18 בעת ביצוע העבירות, השינוי המשמעותי שעבר מיוזמתו, הטיפול המתמשך שעבר, עיבוד העבירה וקבלת האחריות מובילות לכך שיש להורות על ביטול ההרשעה. הנאשם עבר מסכת חיים קשה והרשעתו בדין תוביל לפגיעה בשיקומו העתידי. בנסיבות אלו ביקשה ההגנה לקבל את המלצות שירות המבחן. עוד הובעה הסכמה להטלת צו המבחן ולהיקף שעות השל"צ המומלצות.

12. בתום הדברים שב הנאשם וצוין את הטיפול שעבר, את העובדה שעבר למקום מגורים חדש וכן את העובדה שהוא משפץ בית כנסת מיוזמתו.

דין והכרעה

13. כאמור, הצדדים חלוקים אך בשאלת ביטול ההרשעה והם אינם חלוקים באופן מהותי בשאלת הענישה, כאשר המאשימה מבקשת להטיל על הנאשם של"צ ולהרשיעו ואילו ההגנה מבקשת להטיל על הנאשם צו מבחן ושל"צ, ולבטל את הרשעתו בדין.

14. אפנה לבחון האם הנאשם נכנס בגדר כללי הפסיקה אודות ביטול ההרשעה?

ביטול הרשעה - מתווה נורמטיבי

15. סוגיית ביטול ההרשעה התפתחה בפסיקה בית המשפט, כאשר בע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל פ"ד**, נב(3) 337 נקבע כי משהוכח ביצועה של עבירה, יש להרשיע את הנאשם, ולול מקרים יוצאי דופן בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה (ראו: סעיף 6 לפסק דינה של כב' השופטת דורנר). עוד נקבע כפרשת **כתב הנ"ל** כי מטרת השימוש בסעיף זה לחוק היא שיקומית, והיא תובא במכלול השיקולים לפטור את הנאשם מהרשעה. בפסה"ד נקבע כי ייעשה שימוש בכלי זה כאשר יתקיימו שני תנאים אלו במצטבר:

- הרשעה תוביל לפגיעה חמורה בשיקום הנאשם.
 - סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים שפורטו בפסה"ד.
17. עוד הובאו בהלכת **כתב קווים מנחים**, שאינם ממצים, להימנעות מהרשעה, ככל שמדובר בהיבט השיקומי של הנאשם, לפיהם יש לבחון:
- האם מדובר בעבירה ראשונה או יחידה של הנאשם?
 - מהי חומרת העבירה והנסיבות שבהן בוצעה?
 - מעמדו ותפקידו של הנאשם והקשר בין העבירה למעמד ולתפקיד;
 - מידת הפגיעה של העבירה באחרים;
 - הסבירות שהנאשם יעבור עבירות נוספות;
 - האם ביצוע העבירה על-ידי הנאשם משקף דפוס של התנהגות כרונית, או המדובר בהתנהגות מקרית?
 - יחסו של הנאשם לעבירה, האם נוטל הוא אחריות לביצועה; האם הוא מתחרט עליה;
 - משמעות ההרשעה על הדימוי העצמי של הנאשם;
 - השפעת ההרשעה על תחומי פעילותו של הנאשם. ("שם, עמ' 334).

18. בפסיקה מאוחרת להלכת כתב נקבע שבתי המשפט מצויים לעשות שימוש מושכל וזהיר בסמכות שניתנה להם על פי סעיף 71א(ב) לחוק העונשין ולהימנע מהרשעת נאשם רק במקרים חריגים בהם מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת, וזאת בכדי למנוע פגיעה מהותית בעקרון השוויון בפני החוק ובשיקולי ענישה אחרים (ראו בהרחבה: ע"פ 1082/06 **מיכאל שוראקי נ' מדינת ישראל** (20.6.06). וכן השוו אודות השימוש חריג בסעיף אי ההרשעה: רע"פ 1666/05 **יאיר סטבסקי נ' מדינת ישראל** (24.03.05); ע"פ 1042/03 **מצרפסל שותפות מוגבלת בע"מ (1974) נ' מדינת ישראל**, נח(1) 721 (2003).

19. בע"פ 2669/00 **מדינת ישראל נ' פולוני**, פ"ד נד(3), 685, (17.8.00) נקבע כי: "משמטבקש בית המשפט לשקול אימותי יחיל את הכלל המדבר בחובת הרשעה ומתי יחיל את החריג בדבר הימנעות מהרשעה, נדרש איזון שיקולים המעמיד את האינטרס הציבורי אל מול נסיבותיו האינדיבידואליות של הנאשם... במאזן השיקולים האמור גובר בדרך כלל השיקול הציבורי ורק נסיבות מיוחדות, חריגות ויוצאות דופן ביותר תצדקנה סטייה מחובת מציאו הדין בדרך הרשעת העבירין, וזאת, לרוב, כאשר עלול להיווצר יחס בלתי סביר בין הנזק הצפוי מההרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה והנזק הצפוי לעברין מההרשעה".

20. בספרו **על סדר הדין בפלילים** (חלק שני, תשס"ג, 1105) צוין המלומד קדמי כי "בנסיבות נדירות ביותר, כאשר יש בעצם ההרשעה משום תגובה חריפה באורח קיצוני למעשה העבירה מחד גיסא, ובנסיבות העניין אין מקום לענישה אלא להעמדה במבחן. נסיבות נדירות כאלה נצורות בדרך כלל על רקע נסיבות אישיות - כגון: גיל, מצב בריאות, מוצא משפחתי - כאשר ההרשעה כמוה ל'מכת מוות' לנאשם".

21. מצאיתי שהמקרה שלפני אכן נכנס בגדר אותם חריגים המצדיקים ביטול הרשעה.
22. כאמור, בהלכת כתב הנוחו שני תנאים לביטול הרשעה והם הוכחת פגיעה בשיקומו של הנאשם, וכן שסוג העבירות הינו מהסוג שבגינו ניתן לוותר על הרשעת הנאשם.
23. במקרה שלפני יש להתחשב בנסיבות אלו: האירוע התרחש לפני מספר שנים. הנאשם היה אז כבן 19 בלבד, על גבול עבירות - בגירות. מזה כשלוש שנים הנאשם חדל מחברותו לנוער שוליים, הוא התייצב תעסוקתית והפסיק את השימוש בסמים. לנאשם מקורות תמיכה משמעותיים בדמות הוריו. ניכר, כי העבירות נעברו בעת שהנאשם נפלט ממסגרות חינוך עקב הפרעות הקשב מן הוא סובל. הנאשם השקיע רבות בהליך טיפול משמעותי. הוא עשה זאת ביוזמתו והדבר הוביל לשינוי כללי שעשה בחייו. כיום מנהל הנאשם אורח חיים נורמטיבי ומייטיב. במצב דברים זה קיים אינטרס משמעותי בביטול ההרשעה. לצורך המשך ניהול אורח חיים נורמטיבי נדרש הנאשם לכך שיוכל לבחור את דרך חייו, וללא תיוג חברתי שלילי, כפי שמצוין שירות המבחן.

24. בנסיבות שלפני יש להניח, כי הנאשם ימשיך בניהול אורח חיים נורמטיבי ואף שירות המבחן קובע, כי הסיכוי להישנות העבירות הינו נמוך. עוד ניתן להניח, כי הרשעתו בדין תוביל לכך כי אפשרויות השיקום, לרבות תעסוקה בה יחבר יוגבלו, ככל והוא יורשע בדין.

25. עוד יש להתייחס לחומרת העבירות - המדובר בעבירות ברף חומרה נמוך יחסית שנעברו כחלק ממשבר נעורים שחלף, כך ביחס לעבירת הסם, שעל אף סוג הסם שנתפס, המדובר בכמות קטנה מאוד לצריכה עצמית. אכן, קיים סיכון רב לאירועי אלימות היכול לנבוע מעבירות כגון החזקת סכין. בעניין זה נקבע בפסיקה כי יש למגר בכל דרך את "תופעת הסכנות" אשר במהלכה יכולה כל מריבה מילולית לפגיעה בגוף ובנפש (ע"פ 6720/04 **מדינת ישראל נ' עסאם זחאיקה** (3.11.04); ע"פ 9133/04 **גורדון נ' מדינת ישראל** (20.12.04)). ואולם בנסיבות מקרה זה, נוכח חלוף הזמן, והתהליך הטיפולי, יש לאמץ את עמדת שירות המבחן, לביטול ההרשעה, אף בקיומה של עבירה זו.

26. המדובר כאמור בנאשם צעיר, נעדר עבר פלילי, אשר עשה הליך משמעותי לשיקום שבמסגרתו חדל משימוש בסמים והחל לנהל אורח חיים נורמטיבי. את התנהלותו זו יש לטעמי לחזק ולעודד, וודאי בנסיבות בהן העבירות בוצעו במהלך שנת 2018 כאשר הנאשם היה צעיר.

27. נוכח טעמים אלו אורה כדלקמן:

- הרשעתו של הנאשם בדין בתוסל, תוך קביעה שהנאשם ביצע את העבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן.
- הנאשם יבצע שירות לזמן מוגבל בדין 200 שעות בהתאם לתוכנית שיוכן שירות המבחן ויגישו לאישור בית המשפט בתוך 30 יום.
- צו מבחן למשך שנה.
- הסם והסכין יושמדו. הרכוש שנתפס יוחלט.
- הטלפון יושב לנאשם.
- המזכירות תשלח העתק ההחלטה לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.

עמוד 2



ניתן היום, ל' סיוון תשפ"ב, 29 יוני 2022, בנוכחות המאשימה הנאשם ובא כוחו.